

30.01.2018

Aquesta taula rodona va ser organitzada per la FOLC el dia 27 de novembre del 2017 al Centre Cívic Golferichs de Barcelona, amb la intervenció de Carles de Rosselló, Cap de servei de Foment de l'ús del català del Consorci per la normalització lingüística (CPNL), Ramon Pifarré, Vicepresident dels Amics de La Bressola i professor de secundària i Víctor Cuerda, Mestre del CEIP Sant Blai d'Alacant. Presentà i moderà l'acte M. Antònia Font, Presidenta de la FOLC i membre de l'STEI, sindicat majoritari d'educació de les Illes Balears que també parlà de la situació de l'ús del català a l'ensenyament a les Illes.

L'acte va començar amb la intervenció de M. Antònia Font, Presidenta de la FOLC i membre de l'STEI, que va donar la benvinguda al públic present a l'acte i a tots els ponents de la taula rodona a qui els va agrair la seva participació. Va recordar que era el dia de Ramon Llull, que es commemoren més de 700 anys i també que la FOLC organitza al llarg de l'any diversos actes per al foment de l'ús de la llengua catalana i que compta amb les adhesions de diverses entitats d'arreu dels Països Catalans. Va adreçar unes paraules de suport als presos polítics i als exiliats a Brussel·les i va fer una breu referència al moment històric que vivim a favor del dret a votar i el diàleg i en contra de la violència policial, a favor de la democràcia, les llibertats fonamentals i l'estat de dret. El marc que necessita la llengua catalana per tenir un mínim de possibilitats de sobreviure.

Va afegir que la FOLC defensa un model d'escola en català que treballi per la integració ben entesa, aquella que permet conservar els seus orígens i formar part de la societat que l'acull, un sistema educatiu que garanteixi la cohesió social, no volem infants separats per raó de llengua, un sistema educatiu que treballi per la igualtat d'oportunitats on tots els infants i joves acabin els seus estudis sabent les dues llengües oficials. Volem una escola que els ajudi a entendre el món, que els ensenyi a participar-hi i que els motivi a treballar per fer un món millor per a tothom, vinguin d'on vinguin i parlin la llengua que parlin.

La FOLC defensa, per tant, un model educatiu on la llengua catalana sigui llengua vehicular de l'ensenyament i de comunicació interna i externa, que garanteixi l'aprenentatge de les dues llengües oficials i el coneixement d'una llengua estrangera per poder treballar així per la cohesió social i la igualtat d'oportunitats.

Finalment va dir que, pel que fa a l'ensenyament, s'ha de treballar per la normalització de l'ús del català dins i fora de l'escola. No podem pensar que està tot fet. Fins que no arribem a la plena normalització s'ha de treballar en tots els fronts per fer normal l'ús de català a tot el territori.

Tot seguit va presentar els ponents de la taula rodona:

Víctor Cuerda és del País Valencià, és Cap d'Estudis i mestre del CEIP Sant Blai d'Alacant, actualment fa classes de valencià i de castellà a cinquè de primària, és de Banifaió (La Ribera Alta), i treballa des de fa disset anys com a mestre. Ha treballat en diverses zones pròximes a Alacant, com Almoradí, Elx, El Campello, Sant Joan, etc. i la seva formació inicial li va atorgar la Universitat de València i l'ha completada amb la pràctica i els cursos de formació. Molt preocupat de com poden aprendre els alumnes una llengua no vehicular que no és la seva llengua materna i, en aquest punt va trobar que el teatre era una eina engrescadora per treballar amb els infants i joves. Es va formar en el teatre a l'Escola Internacional Lecoq de Barcelona. Actualment cursa un màster a la Universitat de Castella-la Mancha que tracta del foment de la lectura en la literatura infantil i juvenil.

Ramon Pifarré és del Principat, ha treballat a Catalunya Nord i fa feina a secundària. És Vicepresident dels Amics de La Bressola, professor de secundària a Girona, fa quinze anys que és mestre de Ciències Socials i Història, va ser director del centre de secundària de La Bressola d'El Soler al Rosselló entre els anys 2012 i 2015 i s'ha format en l'àmbit de la didàctica de les ciències socials i actualment fa classes de batxillerat a Girona.

Carles de Rosselló és del Principat, està a l'ensenyament superior i també és doctor en filologia catalana per la Universitat de Barcelona, és Cap de servei de Foment de l'ús del català del Consorci per la Normalització Lingüística (CPNL), està vinculat a la Universitat de Barcelona a través del Centre Universitari de Sociolingüística i Comunicació i participa en diversos màsters. Combina la feina del Consorci amb la docència postgrau i màsters i intenta que el català tingui una vida llarga i digna. Té el blog des del 2011 dedicat a la sociolingüística que es diu la BBC,

que es pot trobar a labbc.cat, on expressa la seva opinió personal.

A continuació es va donar la paraula a Víctor Cuerda que va parlar de la realitat lingüística d'una zona d'Alacant on la parla és predominantment castellana. Va explicar que és de Benifaió, a la comarca de la Ribera Alta de parla valenciana, i va arribar a Alacant havent passat abans per Almoradí, a la comarca del Baix Segura, de parla castellana i per altres escoles fins que va aprovar l'oposició i ara és Cap d'Estudis i mestre del CEIP Sant Blai d'Alacant.

El català, allà li diem valencià, que és el mateix, és una llengua que utilitzem els parlants que és oficial i s'ha d'aprendre a l'escola. Sobre el català en zones difícils, considerem que són les zones de parla preferentment castellana, on podem distingir dos zones: una zona històricament castellana com puga ser, per exemple, la Vega Baixa i Baix Segura (Almoradí, Oriola, etc. fins a Crevillent, que parla valencià) i després altres zones on s'ha anat perdent més recentment el valencià com Alacant on la gent molt major encara parla valencià, però les generacions més joves ja no el parlen majoritàriament.

Va argumentar que en aquests contextos s'hi acostumen a crear dues actituds diferents per part dels castellanoparlants: o bé de rebuig o bé d'indiferència cap al català. Amb els que tenen rebuig no es pot fer massa cosa. Amb els que tenen indiferència no és que rebutgin el català sinó que no hi veuen la utilitat. Parlen sempre en castellà i és més fàcil que parlin abans anglès que català.

Davant d'aquestes dos actituds, el més important és canviar el parer, que no vegem el català com una amenaça, que els alumnes tracten d'emocionar-se en català i, per això, es fan una sèrie d'activitats treballant a partir de l'emoció i per mitjà de l'alternança de les llengües que faciliti la transferència dels continguts apresos. En quatre hores de valencià arriben a cinquè i no tenen ni idea de parlar-lo. Es qüestió que facen activitats amb passió i que tinguen amor per la llengua.

Hi ha una alternança en els continguts, no fem el mateix en valencià que en castellà, fem un ús normal de cada llengua per a tractar diferents continguts utilitzant el màxim possible el valencià.

A partir d'aquí es tracta de portar a la pràctica l'activació de l'ús del català. No es tracta

d'innovar, d'inventar-te coses, sinó utilitzar de manera nova les eines disponibles amb experiències positives, entre les quals hi ha les següents:

LÒVA. És una activitat importada dels Estats Units, allà ja es començà a aplicar els anys 70 i aquí fa uns deu anys que s'aplica, i consisteix a fer servir l'òpera com a vehicle d'aprenentatge. Es forma una companyia d'òpera a la classe i els alumnes són els responsables de tots els rols que apareixen en una companyia: director d'escena, actors, documentalistes, relacions públiques, escenògrafs, coreògrafs, maquillatge, tècnics de llum i so, etc. Els alumnes que no tenien interès per utilitzar la llengua, amb l'òpera s'ha aconseguit l'interès.

Víctor Cuerda va explicar que és principalment a través del teatre que apropen la llengua a l'alumnat. El CALEIDOSCOPI és una òpera realitzada pel grup d'alumnes Arka Leuka que han posat en marxa al CEIP Sant Blai d'Alacant, la qual conté un seguit d'experiències positives perquè els alumnes s'expressin en valencià.

Més informació a <http://arkaleukalova.blogspot.com.es/>

El LÒVA, que vol dir La Òpera Vehicle i Aprenentatge, és una activitat molt ben pensada i molt ben encarrilada, que fa molts anys que funciona, per a la motivació dels alumnes. El teatre ja porta molts anys i en el teatre els alumnes se senten molt motivats a l'hora de parlar. També estem preparant ara les titelles. Jo sempre aprofite eixos moments per comentar-ho amb els alumnes. Una alumne em deia «Contigo hemos hablado más valenciano estos días que en toda nuestra vida».

A part de LÒVA, Teatre i ara titelles també es practica la llengua amb poesia, lectures dialògiques, lectures recomanades, projectes, booktrailers, etc.

Fomentar l'ús del català costa moltíssim. S'han de trobar llibres en català que els agraden, etc. és una manera de començar a practicar la llengua. Cal fer lectures recomanades. Jo he tingut alumnes que em diuen «Ese libro no lo voy a leer porque está en valenciano». Sempre intentem proposar llibres que els agraden.

La manera de treballar este projecte és amb lectures més afins a ells perquè estaran més motivats i com més lligem més s'interessen pel català. De fet, al principi fem una enquesta i opinen que tot està malament. Però tampoc anava tan malament perquè, de 50 alumnes, a 13 no els agradava l'assignatura de valencià i en les matemàtiques era pitjor. L'enquesta és per saber si saben valencià o no. Efectivament, és cert que n'hi alguns que no saben valencià o que no saben respondre algunes preguntes o no les entenen.

Intentar canviar això és el treball de tots els anys. No deixa de ser una experiència que té dificultats. Fa uns anys un company que feia una altra assignatura em va dir «Tu qué haces ahí, estás aquí de misionero, etc.» La situació és molt complicada i hi ha companys que tampoc ajuden massa. Faig una mica de missioner lingüístic.

A continuació va parlar **Ramon Pifarré** que va començar explicant breument què és La Bressola. La Bressola és una associació que neix a Catalunya Nord i el seu objectiu és la gestió de les escoles amb immersió lingüística que hi ha en aquest territori. Actualment hi ha set escoles maternals i primària i una escola secundària.

La xarxa d'escoles de La Bressola són unes escoles que funcionen mitjançant la immersió lingüística en llengua catalana. La immersió lingüística és el camí que permet aconseguir una competència lingüística per utilitzar la llengua, que és molt difícil amb només quatre hores setmanals de llengua com comentava en Víctor Cuerda.

Són escoles laiques, que intenten utilitzar els recursos pedagògics més innovadors. En la fundació de La Bressola l'any 1976 es defineixen com a objectius, bàsicament la recuperació de la llengua i la cultura catalanes que són pròpies de Catalunya Nord.

Una mica d'història sobre l'ús de la llengua a Catalunya Nord durant el segle XX. Durant la primera guerra mundial la llengua encara era viva, tot i que a l'escola no s'ensenyava català. Pifarré ho confirmava amb una lletra que un soldat va escriure en català als seus germans, però amb ortografia francesa. Després de la segona guerra mundial i la resistència davant de l'invasor l'ús social del català va minvant també per una política oficial de desprestigi constant amb frases com: a les escoles «Prohibit escopir i parlar català» o «Sigues net. Parla francès».

En aquest context, el 1976 neix La Bressola. Al principi era un espai molt reduït amb set

alumnes i de mica en mica va creixent: el segon any utilitza l'antiga escola de Nyils per a fer una altra escola i a la dècada dels 80, malgrat que fou una època una mica convulsa, el projecte va avançar. L'any 1987 neix l'associació Amics de la Bressola que fa una tasca molt important, en un moment en què es necessitaven recursos. A l'any 1990 s'inaugura l'escola de Prada i es pot signar un conveni de concert que permet a l'Estat francès concertar les escoles, les quals han de funcionar de forma autònoma durant cinc anys per poder rebre el concert, que consisteix bàsicament en el pagament del salari dels mestres.

És la dècada del gran creixement, escoles com la de Prada, Sant Esteve, Càldegues, El Vernet, ho veurem ara a continuació. El segle XXI s'inaugura un Col·legi, l'establiment secundari, al qual vaig participar activament el 2003 i actualment s'ha inaugurat una nova escola a Pesillà de la Ribera, que ens servirà com a exemple per a veure com funciona la immersió lingüística.

Molt breument, la situació geogràfica de les escoles de La Bressola és la següent: A Perpinyà hi ha l'escola de Sant Galdric, una altra escola a Nyils, a Prada de Conflent, Sant Esteve del Monestir, El Soler, al barri d'El Vernet, l'establiment secundari el centre Pompeu Fabra al Soler, també i enguany aquesta escola de Pesillà de la Ribera. La majoria d'escoles són a la plana d'El Rosselló i una a la capital d'El Conflent.

La Bressola és present en els sis municipis que acabem de comentar, s'escolaritzen un poc més de 1.000 alumnes. Hem de tenir en compte que l'any 1976 eren set alumnes i que tot i les dificultats s'han sobrepassat els 1.000 alumnes amb set centres de maternal i primària i un centre de secundària que està a caramullar, a vessar que diuen a Girona. I actualment té 92 treballadors.

Pifarré va afegir que per a parlar sobre el model d'immersió utilitzaria com a referent la inauguració de l'escola que s'està fent ara a Pesillà de la Ribera. i que s'havia d'entendre que la clau de volta del projecte de La Bressola era la immersió lingüística.

Hem de tenir en compte que la major part de l'alumnat que pica a la porta de les escoles de La Bressola a nivell familiar és francòfon. Aquestes famílies porten llurs fills a La Bressola amb l'objectiu de poder gaudir d'una escola amb immersió lingüística i que els seus fills siguin competents al final de l'escolarització en llengua catalana i en francès.

Perquè aquest aprenentatge sigui significatiu hem de pensar que en una escola un alumne, durant tot el temps que està escolaritzat, està en contacte amb la llengua que vol aprendre un màxim del 20 per cent de les hores que té d'aprenentatge. Nosaltres a La Bressola no es pot parlar només de llengua vehicular, és a dir, que el català s'utilitza a les classes, perquè aquest 20 per cent quedaria restringit dramàticament. Perquè sigui efectiu s'ha de parlar del concepte de llengua de vida de l'escola, de manera que el català sigui la llengua que utilitzen els alumnes des que entren fins que se'n van, en tots els espais, ja sigui a l'aula d'acollida, als passadissos, a la cantina, al menjador, al pati, etc. S'han de gestionar bé els espais, de manera que el contacte amb el català sigui permanent. La llengua de l'escola evidentment és el català. No és només la llengua vehicular, sinó que n'és la llengua de vida.

Perquè la llavor d'aquesta escola germini correctament s'ha de començar amb grups de molt poquets alumnes. S'aconsella una desena i en edat molt petita, que allà es diu maternal, equivalent a P2, P3 o P4. La idea és que aquest alumnat es vagi acostumant a l'ús del català com a llengua de relació entre ells i com a llengua de l'escola. De mica en mica aquest grup es va consolidant i esdevindrà el nucli fundador d'aquesta escola que comença, de manera que els nous alumnes que s'hi aniran incorporant no siguin ni més grans en edat ni més grans en nombre, és a dir, que els més grans de l'escola (després en veurem la importància) i el nombre majoritari sigui aquest nucli fort que ha après a utilitzar el català com a llengua de relació.

Una vegada tenim constituïda aquesta escola amb aquesta forma de treballar s'han de generar les condicions necessàries. La primera de totes és informar correctament les famílies de com és l'escola on van a matricular els seus fills. Són famílies, moltes d'elles francòfones, que han de saber que l'escola té uns valors, té una forma de treballar, té una metodologia, una didàctica determinada amb un objectiu concret que és la llengua catalana, és el mètode que l'ha de portar a un domini real del català. Es demana informar les famílies correctament i també que les famílies tinguin una certa complicitat amb l'escola. Per exemple entrar a l'escola amb un «Bon dia», s'hi escoltem la ràdio venint en el cotxe, que sigui Ràdio Arrels, etc.

Els primers anys se solen caracteritzar per un ús d'uns rituals més o menys definits. Imagineu-vos que sou un infant de dos anys que està entrant en una escola on veu uns altres nens i nenes i hi ha una persona que és un referent que és el mestre, que la resta de companys parlen amb una cosa que jo més o menys puc intuir, però que no sé i tinc por. No puc ni explicar que tinc por perquè no sé si la persona que tinc davant m'entendrà o no. Evidentment que l'entendrà i el mestre estarà sempre al costat per tot el que faci falta, però ell no ho sap, està cohibit. Si l'alumne s'ha acostumat a unes certes rutines, per exemple quan entrem fem la cua, després fem el «Bon dia», després pengem la jaqueta, després li explicaran què faran aquell dia, etc. Aquestes rutines en aquesta edat són molt útils perquè són un seguit de pautes que generen una tranquil·litat, perquè el segon dia que aquest infant entrarà a l'escola ja sap què es trobarà.

Segona condició important: cal que el català sigui present a tot arreu. Si comptem que totes les hores no arriben a un 20%, no ens podem permetre que el català no sigui present en tota la vida que l'alumne desenvolupa a l'escola. Això passa perquè els mestres puguin acompanyar l'alumne en tots els seus processos, l'acompanyin a l'esbarjo, la dinar, en tots els moments de l'escola, que sàpiguin gestionar bé els espais que s'utilitzaran. El mestre ha de tenir la certesa que realment l'ambient en què es trobarà l'alumne és un ambient en català, ja sigui a l'hora de jugar, jugant, ja sigui a l'hora de ballar, ballant, ja sigui a l'hora de dinar, tallant el menjar o donant-li. I sempre intentant utilitzar el mecanisme de l'anticipació. Per exemple, acabada la classe, sortim al pati, què fem? ens emportem la jaqueta o el jersei? La idea és que si l'alumne té el dubte de quina paraula ha de fer servir, el mestre de seguida li faciliti l'expressió perquè ell automàticament es vagi acostumant a aquest ús. Què ens emportem, les galledes o les pilotes? Què ens emportem, la pala i la galleda o el cotxe? És a dir, intentar sempre aquesta anticipació per veure si l'alumne pot trobar la paraula que l'ajudi en aquest espai.

Una tasca com aquesta és una tasca pròpia d'uns mestres que estiguin motivats i que sàpiguin la feina que hauran de fer. Han d'estar ben formats i han de saber la feina que faran. Han d'acompanyar, han d'evitar el no constant, proposar com es diu una cosa si l'alumne no ho sap en català. Verticalitat, tres edats o quatre edats a la mateixa aula, amb la corresponsabilització dels més grans, que ajuden els més petits. Els més petits tenen interès a parlar català perquè el gran ho està fent i si jo vull ser tan bo com el gran faré el que fa el gran: parla català.

Per acabar, tres elements de relació amb altres associacions: a nivell de la secundària, l'escola Pompeu Fabra organitza cursos de català amb altres. Ho fan els mateixos mestres, si poden, o si no, amb l'ajuda d'Òmnium Cultural; col·laboracions puntuals amb altres entitats com Aire Nou i finalment intercanvis lingüístics amb estades a sisena que vindria a ser sisè de primària a Catalunya Sud, a cinquena que vindria a ser primer d'ESO al País Valencià i a quart que vindria a ser segon d'ESO a les Illes.

A continuació va parlar **Carles de Rosselló**, avançant que parlaria de tres iniciatives que duen a terme al Consorci per la Normalització Lingüística per tal de promoure l'ús del català, que són «Pràctiques lingüístiques», «I tu, jugues en català?» i «Mesures de sensibilització en l'àmbit de la Sanitat».

Abans d'explicar-les, un breu apunt sobre què és el CPNL (Consorti per a la Normalització Lingüística). El Consorci és una empresa pública dependent orgànicament de la Generalitat de Catalunya, en aquests moments concretament del Departament de Cultura, i també té la

participació de les administracions locals com els Consells Comarcals i Ajuntaments.

Tenim bàsicament dos objectius: un és l'extensió del coneixement del català i l'altre és el foment de l'ús. Tenim, per tant, tota una àrea dedicada a l'ensenyament amb més de 74.500 inscrits a Catalunya i després tota una segona àrea dedicada al foment de l'ús, de la qual sóc el responsable. Des d'aquesta àrea intentem treballar en tots els àmbits possibles. Per això dediquem molts esforços a tot el que és l'àmbit econòmic, concretament l'àmbit econòmic privat, que és una de les llacunes més importants que tenim com a llengua en aquests moments. L'any 2016 vam treballar amb 64 organitzacions, amb més de 3.600 comerços, vam signar 1.033 convenis, tenim 28 anys d'experiència, 146 punts de serveis i som més de 700 professionals. Molt esquemàticament, això és el Consorci.

Passant a les iniciatives, començant amb les «Pràctiques lingüístiques». Per explicar-ho he d'explicar abans què és el Voluntariat per la Llengua (VxL), un programa que va néixer el 2003 i que consisteix a trobar una persona que parla català que és el voluntari i una persona que vol adquirir fluïdesa en català, que és l'aprenent. Aquestes dues persones es troben una hora la setmana durant deu setmanes. En catorze anys el programa ha evolucionat molt. Tenim més de 10.000 parelles lingüístiques cada any i estem treballant en molts àmbits diferents. Un dels àmbits en què el voluntariat ha anat creixent és el del comerç local. En aquests moments tenim més de 3.600 comerços que són establiments col·laboradors, comerços que adquireixen un compromís lingüístic: parlar en català amb qualsevol client que entri al comerç parlant en català, amb independència de la fonètica en què parli, del color de la pell que tingui, etc.

A partir d'aquí enviem alguns dels 74.500 inscrits als cursos de català als establiments col·laboradors. D'aquesta manera, el que aprenen a classe es veuen obligats a posar-ho en pràctica en un context real. Nosaltres, abans que els comerços rebin la visita d'un alumne, els hem explicat que vindrien persones a fer pràctiques lingüístiques. Aquest alumne s'identifica normalment amb un carnet i comença un diàleg, en principi per exemple sobre els productes que hi ha a la botiga. La compra no és obligatòria i, en principi, són converses d'uns deu minuts (tenim enregistrades converses de fins a dues hores).

Aquests establiments col·laboradors ajuden moltíssim els nostres aprenents a utilitzar el català més enllà de les aules. Els resultats són, de moment, molt bons. Ja fa uns anys que fem aquesta iniciativa i aquest any l'hem estesa a tot el territori i ens trobem que, gràcies a les pràctiques lingüístiques, estem estenent una xarxa de catalanoparlants en zones on el català socialment és molt feble, en tota l'àrea metropolitana de Barcelona, per exemple. Això és així perquè l'aprenent s'adreça a una botiga, molts d'ells per primera vegada utilitzen el català per anar a comprar, no ho havien fet mai (ho tenim documentat), i quan aquesta persona torna al

mateix establiment, no ja com a aprenent sinó com a client, el més probable és que parli amb el comerciant en català, si ja hi havia parlat feia pocs dies.

A partir d'aquí s'estan generant unes dinàmiques molt interessants. Els comerciants estan molt contents, perquè a través de les «Pràctiques lingüístiques» veuen que fan efectiu el seu compromís que han adquirit amb nosaltres amb la llengua i per la nostra banda afavorim la proximitat amb els comerços locals, que històricament han estat comerços molt vinculats al català. Podeu veure el vídeo:

<https://www.youtube.com/watch?v=X4ZOLeM3n90>

A continuació, Rosselló explica una altra iniciativa: el programa «I tu, jugues en català?». El Consorci fa anys que està treballant en l'àmbit del joc i la joguina i fa 5 anys que existeix oficialment aquest programa, que bàsicament es proposa tres objectius: el primer és un treball amb empreses, visitant empreses perquè incorporin tan com sigui possible el català en els seus productes, en l'etiquetatge, en les instruccions i en qualsevol element lingüístic que tingui el joc o la joguina. Si la nina parla en castellà, en anglès, en xinès, etc. que també s'hi inclogui el català. Si l'empresa ja ho fa en català o ja té productes en català, un segon aspecte que intentem treballar amb ells és que donin suport al programa a través, per exemple, de la cessió de jocs. Hi ha moltes empreses que ens estan cedint jocs i nosaltres el que fem és distribuir-los en aquests 146 punts de serveis que té el Consorci a tot Catalunya per tal de dinamitzar l'ús del català a través del joc, bé per mitjà de tallers, bé dintre de les aules, etc. Un altre objectiu és donar a conèixer l'oferta de jocs i joguines que tenim en català. No en són moltes, però les que tenim intentem donar-les a conèixer.

La pàgina web cpnl.cat/jocs recull la informació del programa «I tu, jugues en català?» i conté un cercador de jocs amb unes 750 referències actualitzades de jocs en català. La cerca es pot filtrar per categories (per exemple jocs de taula) o per edats (des de 6 mesos fins a més de 14 anys), de manera que es poden fer combinacions de cerques.

Una altra cosa que fa dos anys que fem és el concurs «I tu, jugues en català?». L'any passat vam organitzar un concurs fotogràfic amb unes 150 fotos. Aquest any que l'hem fet per segona vegada en tenim més de 350. El que intentem és que les persones que hi volen participar facin una foto que relacioni els jocs i la llengua catalana. En aquests moments el jurat està valorant quina és la millor foto d'enguany.

Tot el que tenim en aquesta pàgina web també ho tenim en una APP tant per Android com per IOS, de manera que tot el que es pugui consultar des de la pàgina web es pugui consultar també des del mòbil i des de la Tauleta. A la pàgina web també hi ha dades de la campanya. Per exemple, tenim ja 17 fabricants i 426 botigues que donen suport a la campanya. Si algú vol anar a alguna d'aquestes botigues les pot trobar agrupades per zones.

L'última iniciativa que volia explicar és el tema de la sanitat. Ho introduiré amb una anècdota que em va passar amb el meu fill de cinc anys. Quan en tenia dos i mig va decidir que volia comprovar l'elasticitat del matalàs dels seus pares, va començar a saltar i va caure i vam haver d'anar directament cap a la Vall d'Hebron perquè tenia un trau molt gros. Quan el cirurgià d'urgències el va atendre, un jove molt ben preparat, li va començar a dir «A ver, bonito, abre la boca déjame ver los dientes...» I el nen no obria la boca perquè amb dos anys i mig no entenia el castellà i el metge va dir que no sabia parlar el català. La meva companya i jo vam acabar fent d'interprets.

Aquesta anècdota no és excepcional, perquè del 2003 al 2013 hem perdut 400.000 persones que abans utilitzaven només el català i ara utilitzen o bé solucions bilingües o només el castellà, perquè han vingut un munt de metges provinents de fora i no se'ls demana el català.

Al Consorci hem començat aquest any a fer sessions de sensibilització entre els metges residents que venen de fora, que estan entre nosaltres entre 2 i 5 anys. Són cursos de 20 hores gramaticals, quatre de les quals són de sensibilització. En aquestes sessions els expliquem la situació sociolingüística catalana, intentem vincular la sensibilització a la millora professional en el sentit de millorar la comunicació amb els pacients, i que intentin parlar amb el pacient tan català com sigui possible, a partir d'una estratègia psicològica a partir del que en diem la llibreta dels 21 dies.

Els psicòlegs consideren que si ets capaç de fer una cosa durant 21 dies seguits, a partir del dia 22 ja ho fas de manera automàtica. La primera hora del curs de 20 hores és de sensibilització i en aquesta sessió donem als metges una llibreta on han d'apuntar el seu comportament lingüístic durant tots els dies que dura el curs. També els diem el següent: quan entri un pacient saluda'l en català: Hola. Bon dia. Com es troba?

I que li digui al pacient que continuï parlant en català si passa al castellà quan el metge parla en

aquesta llengua perquè no sap prou el català. En una segona sessió de sensibilització cap al final del curs posem en comú com ha anat l'ús del català durant tot aquest període.

Els resultats que ens estem trobant són excel·lents. La mateixa estratègia l'hem aplicada a supermercats i ens ha funcionat molt bé.

A continuació M. Antònia Font feu un breu apunt de com veu la situació del català als centres educatius de les Illes Balears. Partint de la feina que, conjuntament, feren quatre centres de secundària i dos centres d'adults de Palma durant el curs passat amb dinamitzadors per la normalització lingüística. Arribaren a algunes conclusions. Entre d'altres, una que consideraren important és que, l'ús del català als centres educatius no augmenta. Es pot observar que s'està posant l'atenció en el coneixement del català i no tant en l'ús. Quan el català podria tenir una presència més gran dins els centres, als claustres, a les activitats extraescolars, a les sortides didàctiques, als menjadors, a les comunicacions internes i externes, a les activitats organitzades per les AMIPAS ... per aquests temes no hi ha estudi fet, no hi ha una planificació establerta... S'ha de treballar per incentivar l'ús del català tant als centres públics com als privats concertats on hi ha menys presència del català en els àmbits descrits.

L'acte va finalitzar amb un torn obert de paraules en què es va demanar informació sobre el canal 9 al País Valencià, sobre les parelles lingüístiques a les empreses, sobre la valoració del català a Catalunya Nord i també es van fer alguns comentaris sobre la importància de la conscienciació respecte a la formació i sobre la immersió a Catalunya Sud, que es considerava que no havia donat els resultats esperats.

Aquesta taula rodona ha comptat amb el suport de la Fundació Catalunya i els Departaments de Cultura i de Presidència de la Generalitat de Catalunya.

Federació d'Organitzacions per la Llengua Catalana (FOLC)

— • —

